

Seminarium 1

Agenda

13.15 - 13.45: Föreläsning - genomgång av dagens modeller

- Makromiljön och branschen
- PEST-analys
- 5-kraftsanalys
- Intressentanalys
- SWOT

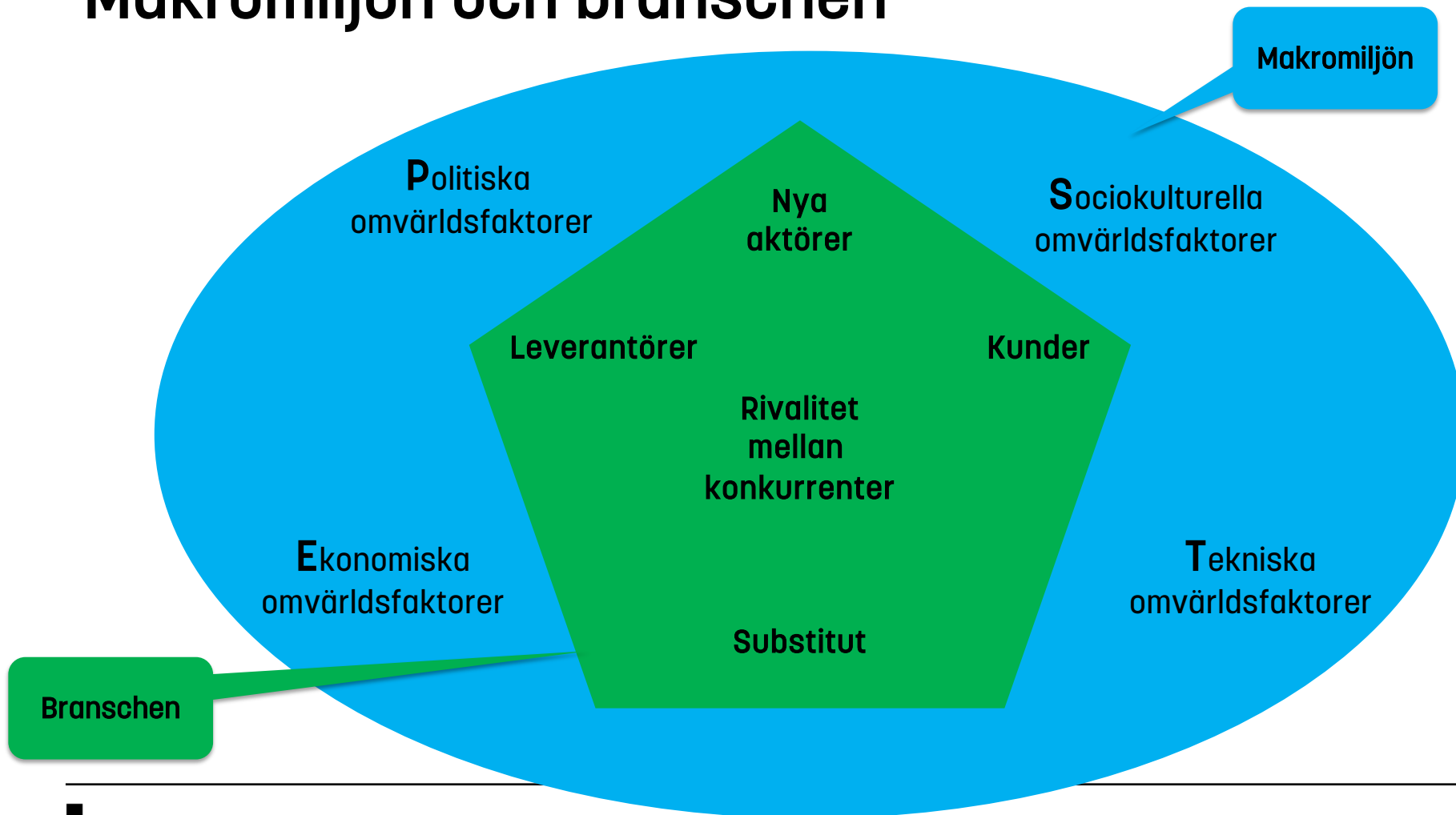
13.45 - 16.15: Eget arbete, inkl. raster

16:15 - 17.00: Presentationer

Presentationerna:

- Max 5 minuter
- Företagspresentation
- Genomgång av modellerna som ni använt

Makromiljön och branschen

1

PEST-analys

Ett sätt för att *identifiera* risker på en makro-nivå

Politiska och legala faktorer

Politiska eller politiskt motiverade faktorer som kan påverka organisationen.

Några exempel:

Regeringens politik, politisk stabilitet eller ej, byråkrati, korruption, konkurrenslagor, importförordningar, skattepolitik, lagstiftning om arbete, miljö, konsumentskydd, patent, etc.

Sociokulturella faktorer

Attityder, beteenden och trender som kan påverka företaget och dess marknad.

Några exempel:

Attityder och delade övertygelser kring ett antal faktorer; som pengar, kundservice, import, religion, kulturella tabun, hälsa, arbete, fritid, miljö, demografi, invandring, integration, familjestruktur, mode, musik, livsstil, etc.

Ekonomiska faktorer

Generella ekonomiska krafter som kan påverka företaget.

Några exempel:

Ekonomiska trender, tillväxtstakt, branschtillväxt, säsongsvariationer, valutakurser, handelshinder (tullar), arbetskostnader, arbetslöshet, skatter, inflation, räntor, lånetillgång, penningpolitik, råmaterialkostnader, etc.

Teknologiska faktorer

Teknologi som kan påverka hur företaget tillverkar, distribuerar och marknadsför sina varor och tjänster.

Några exempel:

Teknologier och infrastruktur för kommunikation, transporter, mm. Lagstiftning för teknologier, konsumenters tillgång till teknologier, konkurrenters utveckling av teknologier, ny teknologi, automation, Industri 4.0, forskning och utveckling, patentlagstiftning, o. dyl.

Mall
för
PEST-
analys

1

PEST-analys

Ett sätt för att *identifiera* risker på en makro-nivå

Mall för PEST- analys

Politiska och legala faktorer

- Frågeställningar:
 - Vilka politiska beslut, lagar och förordningar kan vara bra eller dåliga för företaget?
 - Är det politiska läget stabilt, eller är det troligt att det kommer att ändras?
 - Vilken syn på företag har den nuvarande regeringen?

Sociokulturella faktorer

- Frågeställningar:
 - Påverkar dagens trender i samhället företaget?
 - Finns det några trender som påverkar företagets kunders köpbeteende?
 - Känner "vanligt folk" till företaget?
 - Vilken uppfattning har de i så fall (och hur kan den påverka företaget?)

Ekonomiska faktorer

- Frågeställningar:
 - Vilka ekonomiska faktorer påverkar företaget?
 - Är valutakurserna något som måste hanteras?
 - Hur ser konjunkturen ut i företagets bransch?
 - Påverkas företaget av Brexit, eller Trumps handelskrig med Kina?
 - Påverkas företagets prissättning av någon faktor?

Teknologiska faktorer

- Frågeställningar:
 - Vilka teknologiska landvinningar och innovationer kan påverka inom den närmaste framtiden?
 - Hur kommer den i så fall påverka företaget?
 - Ekologiska innovationer, hur kan de påverka företaget (och konkurrenterna)?

1 PEST-analys

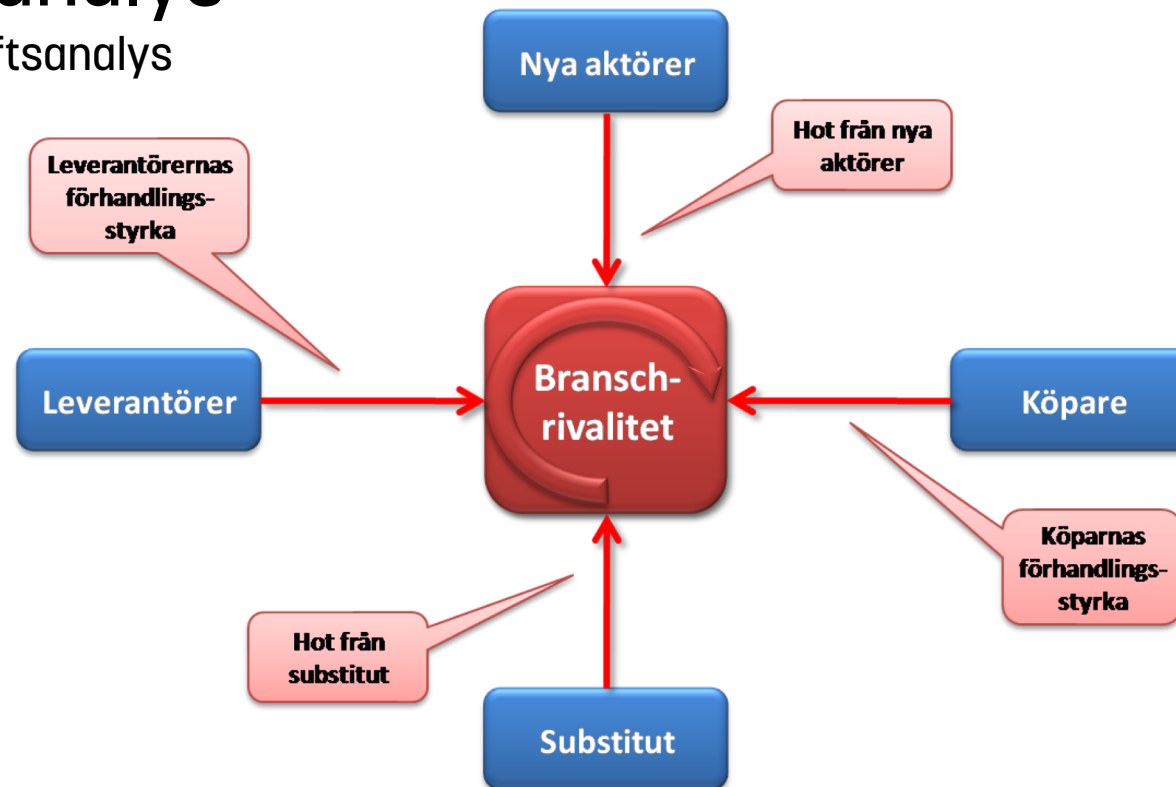
Utförande

- **Utgå från mallen**
 - Kolla länkarna i LISAM
- **Använd frågeställningarna**
- **Diskutera varje faktor mellan er**
 - Det är viktigt att få konsensus för varje faktor
- **Välj ut (3) faktorer inom varje område**
 - Hitta källor och notera dem, ni måste redogöra för dem i rapporten
 - Använda Harvard-metoden, det finns en lathund bland mallarna på LISAM

2

Branschanalys

Porters femkraftsanalys

Baserad på Porter, M. (1980) *Competitive Strategy*. Free Press. New York. Egen översättning.

2 Branschanalys (1)

Frågeställningar för nya aktörer

- Undersök om det finns *inträdesbarriärer*
 - Stordriftsfördelar
 - Skillnader mellan produkter (eng. *product differentiation*)
 - Behov av kapital
 - Byteskostnader – kostar det att byta leverantör?
 - Tillgång till distributionskanaler
 - Kostnadsnackdelar, bortsett från stordrift
 - Politiska hinder
 - Förväntad vedergällning

2 Branschanalys (2)

Frågor kring branchrivaliteten

- **Undersök rivaliteten i branschen**
 - Många eller balanserade konkurrenter
 - Långsam branschtillväxt
 - Fasta eller lagerkostnader
 - Produktskillnader, eller byteskostnader
 - Kapacitetsökning i stora steg
 - Diversifierade konkurrenter
 - Strategiska intressen
 - Uträdesbarriärer

2 Branschanalys (3)

Frågor för substitut, förhandlingskraft hos köparna

- **Finns det substitut?**
 - Produkter *utanför* branschen
 - Finns det en nisch för sådana aktörer?
- **Förhandlingskraften hos köparna**
 - Hur viktig är branschen för köparna
 - Produktskillnader, eller byteskostnader
 - Köper stora volymer
 - Köparnas lönsamhet
 - Hur mycket information har köparna
 - Kvaliteten spelar ingen roll
 - Risk för integration

2 Branschanalys (4)

Frågor kring förhandlingskraften hos leverantörerna

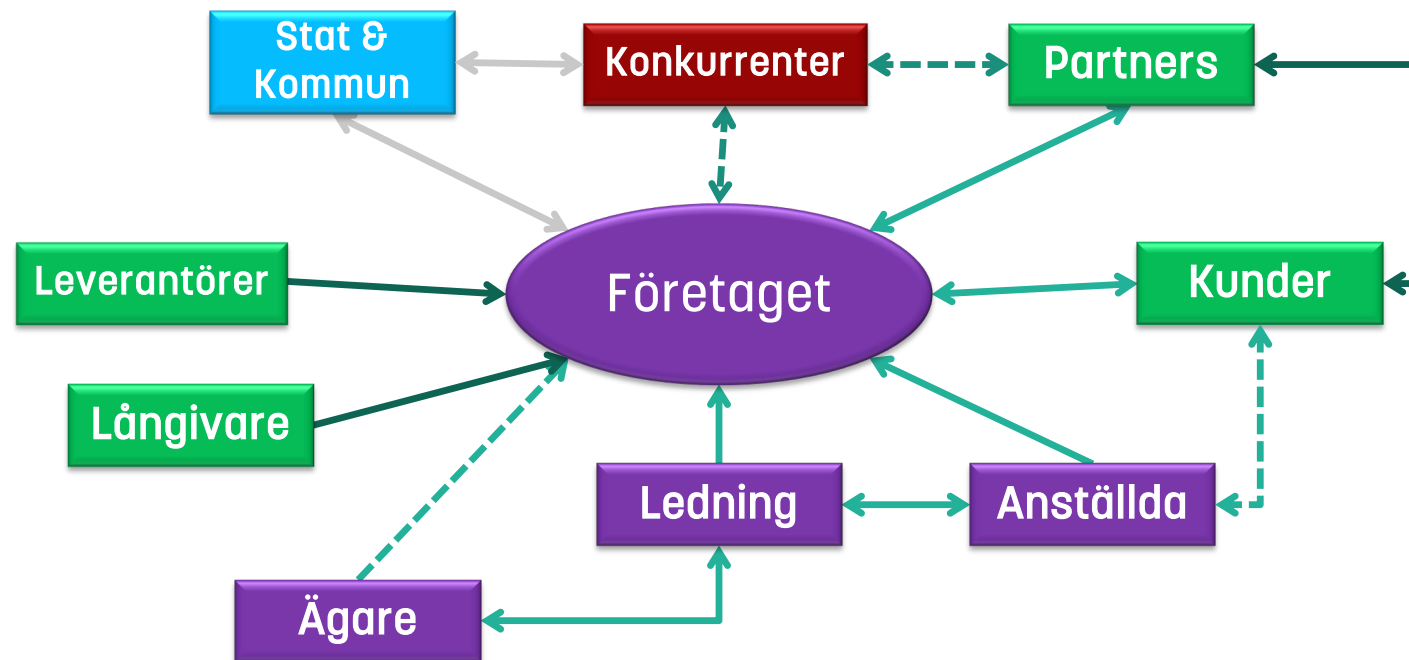
- **Förhandlingskraften hos leverantörer**
 - Få eller många leverantörer?
 - Finns det substitut
 - Är branschen en viktig kund för leverantörerna?
 - Hur viktig är leverantörernas produkt för branschen?
 - Produktskillnader, eller byteskostnader?
 - Risk för integration

3

Intressentanalys

Att analysera mikromiljön

3 Intressentanalys (1)

- **Använd modellen för att identifiera intressenter**
 - Vem äger företaget och vilka krav har de?
 - Exempel: avkastning, marknadsandelar
 - Vem leder företaget?
 - Rollfördelning, vem är ytterst ansvarig (VD)?
 - Vilka kunder har företaget?
 - Hur ser kunden ut? Vad kan de tänkas vilja ha?
 - Vilken typ av konkurrenter har företaget?
 - Var hittar kunderna liknande tjänster/produkter idag?
 - Vilken typ av konkurrenter har företaget? Stora eller små?

3 Intressentanalys (2)

- Vilka leverantörer har företaget?
 - Materialleverantörer? Maskinleverantörer? Hyresvärd?
- Har företaget partners? I så fall, vilka typer?
 - Exempelvis återförsäljare, underkonsulter etc.
- Hur många anställda?
 - Krav på kompetenser, erfarenheter, etc.
- Finansiell situation?
 - Vilka typer av kreditgivare har företaget? Vilka krav har de?
- Hur är förhållandet med stat & kommun?
 - Kund? Eller enbart skatteintäktskälla, lagstiftare?

Mikro- och makroanalys

Interna faktorer

SWOT-analys

Mikro- och makroanalys

Interna faktorer

Kan påverkas av
företaget

Styrkor
(Strengths)

Svagheter
(Weaknesses)

Externa faktorer

Kan *INTE* påverkas av
företaget

Möjligheter
(Opportunities)

Hot
(Threats)

SWOT-analys (1)

Styrkor och svagheter

- **SWOT är både en mikro- och makroanalys**
 - **Styrkor och svagheter** är interna (mikro)
 - Styrkor och svagheter kan vara både *absoluta* och *relativa*
 - **Relativa**: i jämförelse med konkurrenter (outside-in)
 - **Absoluta**: resurser som finns i företaget (inside-out)
 - **Styrkor**: sådant som företaget är bra på
 - Exempelvis: design, energisnål
 - **Svagheter**: sådant som företaget saknar
 - Exempelvis: vissa funktioner, miljöfarlig

SWOT-analys (2)

Möjligheter och hot

- **Möjligheter** och **hot** är externa faktorer
- **Möjligheter**: trender i samhället som gynnar företaget
 - Exempelvis: Hög marknadstillväxt, få konkurrenter
 - OBS! Ska inte formuleras som åtgärder
- **Hot**: externa faktorer som hotar produkten
 - Exempelvis konkurrenter, lågkonjunktur
- **SWOT** är en *sammanställning* av *interna* och *externa* faktorer
- **Strategierna görs senare** – inte i SWOT-analysen

Rum för grupparbete

- TP31 (här)
- TP301
- TP32
- TP40
- TP401
- TP402